

Posudek oponenta RIGORÓZNÍ práce

Jméno uchazeče: **Mgr. Tomáš Sedlák**

Název práce: **Obstrukční metody v řízení o přestupku a způsoby obrany proti nim**

Oponent: **JUDr. David Hejč, Ph.D.**

Struktura posudku:

I.

Aktuálnost zpracovaného tématu

Autorem vybrané téma lze považovat za aktuální hned z několika důvodů. Jednak lze souhlasit s názorem autora uvedeným v úvodu práce, že problematikou obstrukcí v řízení o přestupku se česká odborná literatura doposud takto uceleně příliš nezabývá. Současně lze právní úpravu obsaženou v zákoně č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, stále označit za novou. Navíc, podle mého názoru, se prostor pro případné obstrukční jednání a taktiky příchodem uvedeného zákona nejen že nezmenšil, ale snad i lehce rozšířil. Aktuálnost práce je dále posílena tím, že se autor zaměřil na obstrukce z oblasti dopravních přestupků, kde je ostatně jejich výskyt nejfrekventovanější (což souvisí s tím, že přestupky páchané v silničním provozu tvoří mezi ostatními spáchanými přestupky naprosto dominantní podíl), a kde ohrožují samotné poslání uplatňování odpovědnosti za dopravní přestupky, kterým je ochrana právem chráněného zájmu společnosti na udržitelném provozu na pozemních komunikacích, se kterým denně vstupuje do kontaktu téměř každý.

II.

Splnění cílů práce

Ačkoliv tak není v úvodu práce výslovně stanoveno, z jeho obsahu vyplývá, že stěžejním cílem práce má být zpracování vybraných obstrukčních metod a uvedení vhodných způsobů jejich řešení. V tomto rozsahu považuji cíle práce za splněné (k tomu blíže viz níže bod IV. Obsahová část práce). Naopak pokud jde o další cíl práce, kterým má být podle autora zodpovězení výzkumné otázky, kterou autor výslovně označuje za „hlavní“, se již jistým výhradám ubránit nelze. Autor jako výzkumnou pokládá otázku, zda jsou obstrukční metody nežádoucí, nebo naopak legitimní a v závěru práce na ni odpovídá tak, že jako způsob vedení obhajoby musí být obstrukční metody označeny za legální. Domnívám se však, že k takovému závěru neposkytuje samotný obsah práce – který vedle popisu obstrukčního jednání obsahuje zejména úvahy o způsobu a možnostech nakládání s nimi ze strany správních orgánů – dostatečnou argumentační oporu. V této souvislosti totiž v práci postrádám především určitou vstupní kapitolu, věnující se

obecnějším východiskům k problematice obstrukcí, resp. institutu zneužití práva (k tomu blíže viz níže bod III. Struktura práce).

III.

Struktura práce

Pokud jde o vnitřní strukturu a uspořádání, práce je založena na jednotné systematice, kterou na nejvyšší úrovni tvoří oblasti s častým výskytem obstrukčního jednání, dále rozdělené na jednotlivé právní instituty, v jejichž rámci autor vždy nejprve popisuje podstatu obstrukčního jednání a příslušnou právní úpravu, dále se věnuje relevantní rozhodovací praxi a vlastnímu hodnocení právního stavu, načež dílčí problematiku uzavírá náměty k obraně proti obstrukcím a úvahami *de lege ferenda*. Pouze část věnující se zákonu č. 250/2016 Sb. z nastíněného schématu vykračuje, a to s ohledem na její obsah. Takové členění práce je projevem logického přístupu, který zajišťuje přehlednost práce. I přes uvedené jasné členění práce, nebo možná právě pro něj, se autor na několika místech v textu nevyvaroval spíše nadbytečného opakování (např. závěry NSS na s. 38 a znovu na s. 40; k absenci neuvědomění adresáta na st. 18 a znovu na s. 29, nebo k mezeře v právu na s. 70-71 a znovu pak na s. 73). Text práce na stranách 59 až 62 má obecnější „průřezovou“ povahu a v části věnované podání učiněnému prostřednictvím elektronické aplikace pak působí poněkud ukrytě. To ostatně souvisí s další již shora zmíněnou připomínkou ke struktuře práce, a to k absenci obecněji zaměřené kapitoly. Pomineme-li samotný úvod, autor do problematiky obstrukcí vstupuje přímo kapitolou zaměřenou na obstrukční jednání v oblasti doručování, aniž by tomu předcházela vstupní kapitola, která by v obecné rovině osvětlila podstatu obstrukčního jednání, tak jak ji autor chápe. Práci by prospělo, pokud by v takové vstupní kapitole bylo obsaženo jednak bližší obecné vymezení toho, co se pro účely práce rozumí obstrukční metodou, zahrnující odlišení od případů, kdy ze strany účastníků řízení o přestupku dochází k řádnému uplatňování jejich (procesních) práv, jakkoliv to pro správní orgán může znamenat vyšší vynaložené úsilí a pracnost při jejich vypořádávání. Rozumí-li pak autor obstrukčním jednáním snahu zatížit nebo zmařit řádný postup v přestupkovém řízení a tím ztížit nebo zmařit uplatnění odpovědnosti za přestupek, nelze přitom přehlédnout – ostatně sám autor na to průběžně v rámci jednotlivých zvláštních částí práce naráží (např. s. 22, s. 29, s. 46-47 a s. 56-58) – že takové uplatňování procesních práv není homogenní skupinou, ale lze jej vnitřně diferenciovat přinejmenším podle intenzity negativních důsledků, které mají na řízení o přestupcích, resp. na uplatňování odpovědnosti za přestupky a jím sledovanou ochranu veřejného zájmu – v tomto směru tak lze rozlišovat obstrukce, které jsou zneužitím práva, a které nikoliv. Bez těchto obecných vstupních úvah pak totiž vyvstávají i pochybnosti ohledně některých závěrů autora (k tomu blíže viz níže bod IV. Obsahová část práce).

IV.

Obsahová část práce

Předně je nutno ocenit pečlivou a systematickou práci autora s poměrně velkým množstvím relevantní judikatury a jeho schopnost vyselektovat z ní závěry podstatné pro vybrané téma. V této souvislosti mám jen drobnou připomínku k části 1. 2. 3, jejímž úvodem autor zdůrazňuje,

že v současné době je v dané problematice rozhodovací praxe soudů nejednotná, přičemž v navazující části autor hodnotí, že daná problematika byla již posouzena rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu, který podle autora dospěl k jednoznačným závěrům. Dalším pozitivem práce je autorův výstižný a zasvěcený popis vybraného obstrukčního jednání, které vedle dalšího svědčí o jeho nefalšovaném zájmu o problematiku. Neméně významným kladem práce je i řada vlastních a zpravidla (k výjimkám níže) argumentačně vypodložených názorů autora (včetně *úvah de lege ferenda*), které častokrát nejsou pouhým příkloněním se k některým z prezentovaných názorů jiných autorů či obsažených v judikatuře, ale naopak k nim autor přistupuje kriticky a ne vždy dospívá ke stejným závěrům (např. s. 20 nebo s. 46). U některých závěrů obsažených v závěrečné kapitole mám však i přes shora uvedené jisté pochybnosti. Jednak jde o závěr autora k úspěšnosti popisovaných obstrukčních metod, kdy autor, zdá se, vychází toliko z toho, jakým způsobem se s nimi v konečném důsledku vypořádala rozhodovací praxe (její právní závěry), aniž by tento závěr byl podložen určitou statistikou, bez které takové hodnocení zřejmě nelze zodpovědně učinit. Pochybnosti dále vyvolává odpověď autora na hlavní výzkumnou otázku, kterou si v úvodu práce položil (k tomu viz také výše bod II. Splnění cílů práce). Autor totiž dospívá k paušální odpovědi, že „*obstrukce mají v oblasti přestupků své místo a jejich využití je zcela legitimní*“, ačkoliv předtím autor v textu práce v určitém obstrukčním jednání shledává případ zneužití práva (např. s. 29).

V.

Jazyková úroveň

Jazyk práce je na požadované úrovni. Překlepy či jiné podobné nesrovnalosti se v práci objevují spíše výjimečně (např. není jednotně užívána kurzíva u latinských výrazů – např. „*de lege lata*“, chybí poznámka pod čarou č. 58, soudního řád správního – s. 71, u poznámek pod čarou chybí na řadě míst tečky na konci). Úroveň citací i rozsah poznámkového aparátu jsou na odpovídající úrovni.

VI.

Otázky k obhajobě

Pro ústní obhajobu doporučuji věnovat se následujícím okruhům a dotazům:

1. Necht' se autor věnuje svému názoru, že obstrukce jsou v oblasti přestupků legitimní, a to s ohledem na otázku, zda může být obstrukční jednání považováno za případ zneužití práva.
2. Autor jeden ze svých názorů opírá o argument, že správní řízení lze obecně označit za mnohem méně formální, než řízení soudní, resp. na procesní postupy ve správním řízení nejsou kladeny tak přísné požadavky jako na řízení před soudy. Platí uvedené podle autora stejně i v současném řízení o přestupku, resp. má na tento autorův závěr nějaký vliv poměrně nedávné přijetí zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?

3. Necht' se autor vyjádří k právní úpravě ústního jednání upraveného v zákoně č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, jako potencionální hrozbě obstrukčního jednání v řízení o přestupcích.

VII. Závěr

1. Rigorózní práce **obsahuje** původní výsledky a originální zpracování ucelené části problematiky zvolené specializace, a to na úrovni, která odpovídá publikačnímu standardu této specializace.
2. Práce **je** doporučena k obhajobě.

V Brně dne 9. 9. 2019

podpis oponenta